
Sopimus yhteisestä toimielimestä julkisten työvoimapalveluiden järjestämiseksi

KhVi 14.08.2023 § 142
61/00.06.01/2023

Valmistelijat

Kotkan kaupungin kansliapäällikkö Kristina Lönnfors puh. 0447024222, Kotkan kaupungin hyvinvointijohtaja Kati Homanen puh. 0403528947 ja Kotkan kaupungin TE24 projektipäällikkö Tea Aho p. 040 1208671

Työvoimapalveluiden järjestelystä annetun lain (380/2023) mukaisesti vastuu työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtionosuustehtävän. Uudistuksen tavoitteena on nivoa työvoimapalvelut osaksi kunnan elinvoimatyötä sekä tuottaa tehokkaampia ja saavutettavampia palveluita.

Lain työvoimapalveluiden järjestämisestä 12§ mukaan kunta voi järjestää työvoimapalvelut itsenäisesti, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000. Muutoin kuntien tulee muodostaa palveluiden järjestämiseksi työllisyysalue, jonka työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Lisäksi alueen tulisi olla maantieteellisesti yhtenäinen ja työmarkkinoiden kannalta toimiva. Työllisyysalueen kuntien yhteistoiminnassa on kysymys kuntalain 8§ mukaisesta kuntien lakisääteisestä yhteistoiminnasta. Kuntalain 8 §:n mukaan kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia keskenään tehtävän hoitamisesta aiheutuvien kustannusten jaosta. Kuntien on toimitettava yhteistyötä koskevat sopimukset työ- ja elinkeinoministeriöön 31.10.2023 mennessä.

Etelä-Kymenlaaksossa kunnat ovat sitoutuneet valtuustojen päätöksillä työvoimapalveluiden järjestämiseen vastuukuntamallilla, siten että Kotka toimii vastuukuntana. Kuntien edustajat ovat yhdessä valmisteelleet sopimuksen yhteisestä toimielimestä. Sopimus on kuntalain 52 §:n mukainen sopimus kuntien yhteisestä toimielimestä ja se koskee työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) säädettyjen työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta. Sopimuksella osapuolet muodostavat työvoimapalveluiden järjestämisen yhteistoiminta-alueen (työllisyysalue). Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan Kotkan kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana.

Vastuukuntana Kotkan kaupunki vastaa kuntalain 8 §:n mukaisesti järjestettävien palveluiden ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta; tarpeen, määrän, ja laadun määrittämisestä; tuottamistavasta; tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Työvoimapalveluiden järjestämistä koskevan lain mukaisena työvoimaviranomaisen tehtäviä hoitaa Kotkan hyvinvointilautakunnan alainen työvoimapalveluiden jaosto. Sen toimivalta-alueeseen kuuluvat Haminan kaupunki, Kotkan kaupunki, Miehikkälän kunta, Pyhtään kunta ja Virolahden kunta. Sopimuksessa on määriteltävä yhteisen toimielimen tehtävät ja ratkaisovalta. Jokaisella sopijakunnalla on edustus koordinaatioryhmässä, joka seuraa ja tukee toiminnan toteutumista.

Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan (Kotkan kaupungin) vastuulla. Yhteisen toimielimen talous on osa Kotkan kaupungin talousarviota ja taloussuunnittelua. Kotkan kaupunki perustaa taseyksikön, joka vastaa yhteisesti tuotetuista TE-palveluista. Kaikki palveluiden välittömät ja välilliset järjestämiskustannukset kohdennetaan tälle taseyksikölle. Yhteistoiminnan talous järjestetään 1.1.2025 alkaen VOS-rahoituskriteerien mukaisesti. Kustannuksista 47 prosenttia jaetaan kuntien työikäisen väestön suhteessa ja kustannuksista 47 prosenttia jaetaan kunnittain työttömien ja palvelujen piirissä olevien suhteessa. Suhdelukuna käytetään VOS-rahoituskriteereissä määriteltyä tasoa. Kustannuksista 6 prosenttia jaetaan kunnittain vieraskielisten lukumäärän suhteessa.

Kotkan kaupunki vastuukuntana noudattaa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa ja julkisuutta koskevia säännöksiä. Kotkan kaupunki on rekisterinpitäjä sopimuksessa kuvatussa yhteistoiminnassa.

Yhteistyösopimuksen lisäksi työ- ja elinkeinoministeriöön on toimitettava 31.10.23 mennessä lain työvoimapalveluiden järjestämisestä 15§ mukainen suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämisestä. Järjestämissuunnitelmasta on käytävä ilmi ainakin 1) laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen; 2) laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut; 3) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen; 4) yhteistyötahot ja -muodot; 5) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen sekä 6) varautuminen rakennemuutostilanteisiin. Liitteenä olevassa Etelä-Kymenlaakson TE-palveluiden järjestämissuunnitelmassa esitetään lain vaatimat asiat ajankohtaiseen valmistelutilanteeseen pohjaten. Suunnitelma voi muuttua ja tarkentua valmistelun edetessä.

Työ- ja elinkeinoministeriöön on toimitettava 31.10.23 mennessä ilmoitus, mikäli tuleva työvoimaviranomainen ei ota vastaan valtion toimitiloja uudistuksessa. Etelä-Kymenlaakson toimitilojen suhteen linjaus on se, että valtion toimitiloja ei oteta vastaan. Toimipisteet eivät tule vähenemään.

Jokaisen sopijakunnan valtuuston on hyväksyttävä liitteenä oleva sopimus ja järjestämissuunnitelma yhtäpitävin päätöksin. Sopimus tulee voimaan, kun kaikkien sopijakuntien valtuustot ovat sen hyväksyneet ja sopimus on kaikkien tahojen osalta allekirjoitettu, kuitenkin viimeistään 31.10.2023. Sopimus laitetaan täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Esittelijä	Virolahden kunnanjohtaja Otto Koskela
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteinä olevat sopimuksen yhteisestä toimielimestä työvoimapalveluiden järjestämiseksi sekä siihen liittyvän järjestämissuunnitelman.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.